

D ů v o d y:

Především dlužno uznati včasnost dovolacího rekursu. Napadené usnesení bylo sice doručeno povinné straně již dne 22. března 1926 a dovolací rekurs byl na poštu podán až dne 2. dubna 1926, avšak povinná strana již při svém návrhu předložila všeobecný a zároveň procesní mocný list svého právního zástupce ze dne 27. ledna 1926, takže rozhodnutí rekursního soudu mělo býti dle §u 93 c. ř. s. (§ 78 ex. ř.) doručeno tomuto vykázanému právnímu zástupci. Nestalo-li se tak, má se věc, jakoby usnesení rekursního soudu posud vůbec nebylo doručeno, neboť nezáleží na to, kdy vykázaný právní zástupce jinak seznal obsah napadeného rozhodnutí. Podává-li pak tento právní zástupce dovolací rekurs ještě před řádným doručením, jest jej považovati za včasně podaný (rozh. čís. 102 sb. n. s.). Ve věci samé není však odůvodněn. Povinná strana navrhla nejen propuštění zabavených věcí ze soudní úschovy, nýbrž také, by jí byly vydány a sice, jak ve své žádosti nepokrytě udává, za tím účelem, aby je mohla ještě v sezoně výhodně zpeněžit. Právem rekursní soud na stížnost vymáhající strany nevyhověl tomuto návrhu. Oddělná práva, kterých bylo nově nabyto v posledních 60 dnech před zahájením vyrovnávacího řízení uhražovací nebo zajišťovací exekucí, zanikají sice dle §u 12 vyr. ř. zahájením řízení, tedy ipso jure, avšak práva ta obživnou znova, bylo-li řízení zastaveno. Zánik takových práv neznamená tedy, že se stávají ihned konečně a zcela bezúčinnými, nýbrž jen pod tou podmínkou, že řízení nebude zastaveno. Tím způsobem jsou chráněny nejen zájmy vyrovnacích věřitelů se stanoviska zásady stejného nakládání se všemi, nýbrž do té doby, než se konečně rozhodne o osudu oddělného práva, též zájmy onoho jednotlivého věřitele, jenž ho nabyt. Zánik takového oddělného práva nemá tedy v zápětí již jeho zrušení následkem zahájení vyrovnacího řízení a nesmí toto zrušení býti provedeno, dokud není jisto, že neoživne. Proto připouští se dle §u 6 vyr. ř. toliko, aby zahájení vyrovnacího řízení bylo v pozemkové knize nebo v zájemních protokolech poznamenáno. Povinná strana se však dle účelu, k jakému navrhla propuštění zabavených věcí z úschovy a jich vydání, domáhá něčeho, co by mohlo míti a mělo v zápětí již teď pozbytí práv, jichž vymáhající strana povolením zajišťovací exekuce nabyt. Není tedy správným názor dovolacího rekursu, že jakmile jest zahájeno vyrovnací řízení, zanikají taková práva úplně a konečně, protože obživnutí jejich je závislým na podmínce zastavení řízení. Právě proto, že mohou obživnouti, nezanikají již zahájením řízení úplně a konečně, dokud obživnutí jejich není ještě vyloučeno.

Čís. 6026.

Tím, že byla k vyrovnání přihlášena pohledávka v německých markách, nedal ještě věřitel na jevo, že bude požadovati vyrovnací kvotu v tehdejší německé měně, nýbrž má nárok na kvotu v Kč, vypočítanou z přihlášené pohledávky, přepočtené na Kč dle kursu v den zahájení vy-

rovnacího řízení po případě na výplatu v německých markách ve výši odpovídající příslušné částce počítané v Kč podle kursu v den placení.

(Rozh. ze dne 14. května 1926, R I 392/26.)

Žalovaná tuzemská firma dlužila žalující říšsko-německé firmě 50.000 marek. Dluh byl splatným dne 10. září 1922, dne 21. ledna 1923 bylo o jmění žalované firmy zahájeno řízení vyrovnací, žalobkyně k němu přihlásila pohledávku vzrostlou o příslušenství, žalovaná firma se vyrovnala na 25% a zasílala dospěvší splátky žalobkyni v německých markách, žalobkyně splátek nepřijala a domáhala se zaplacení tolika Kč, kolik činil dluh dle kursu v době splatnosti. **P r o c e s n í s o u d** p r v é s t o l i c e žalobu zamítl, **o d v o l a c í s o u d** zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by, vyčkaje pravomoci ji znovu projednal a rozhodl. **D ů v o d y:** Žalující tvrdí, že žalovaný byl se splněním dluhu v prodlení již před zahájením vyrovnání, že marková měna jest zcela znehodnocena a že žalovaný, plativ papírovými markami, nezapravitel vyrovnací kvotu, příslušející žalobkyni. Prvý soudce má za to, že vyrovnací dlužník v tomto případě zcela splnil vyrovnání, ježto vyrovnací kvotu původní markové pohledávky zaplatil v téže měně jmenovitým stejným penízem. Při tom však především přehlíží, že žalovaný, byv před vyrovnáním v prodlení se zapravením původní pohledávky, podle čl. 283 obch. zák. má hraditi škodu, vzniklou již tehdy poklesem marky. Podle předpisů vyrovnacího řádu má však vyrovnací dlužník nahraditi i další škodu, vzniklou poklesem marky po zahájení vyrovnacího řízení. Vyrovnání nepůsobí totiž podle §u 53 vyr. řádu novaci původních pohledávek, nýbrž má pouze v zápětí, že část pohledávky zaniká. Vyrovnanou část dlužno však zapraviti plnou vnitřní hodnotou. To vyplývá již z §u 14 vyr. ř., jenž zní: »Pohledávky, jichž výše není určena v tuzemské měně, buďtež uplatňovány podle své odhadní hodnoty v tuzemské měně v době zahájení řízení.« Z vyrovnacího jmění mají býti všichni věřitelé poměrně uspokojeni a podle §u 47 vyr. řádu nesmí vyrovnací dlužník žádnému z věřitelů vyhraditi zvláštní výhody. Kdyby však byl správným názor prvního soudce, byli by při stoupání marky ve výhodě věřitelé, již mají markové pohledávky, při klesání pak opět ostatní věřitelé a kdyby marka za vyrovnacích splátek byla úplně znehodnocena, byl by dlužník zcela sprostěn placení. Na prvním soudu bude, by vyšetřil, kolik vyrovnací dlužník skutečně dlužil v době zahájení vyrovnacího řízení a zda zapravené splátky vzhledem k své vnitřní hodnotě odpovídaly vyrovnané části žalobcových pohledávek.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací soud souhlasí s právním názorem, z něhož vycházel odvolací soud, nařídív doplnění řízení. Podle § 14 vyr. ř. mají pohledávky, jichž výše není určena v tuzemské měně, uplatněny býti podle své odhadní hodnoty v tuzemské měně v době zahájení řízení. Z nesporného

přednesu stran vyplývá, že žalující firma přihlásila k vyrovnacímu řízení, zavedenému o jmění žalovaného, pohledávku 55.051 M 84 pf. Nezáleží na tom, zda byla marková pohledávka ta v nesouhlase s § 14 vyr. ř. v této měně přijata a zařaděna mezi ostatní pohledávky, ohledně jichž bylo provedeno vyrovnací řízení. Z přihlášky té nelze ještě souditi, že žalující firma jako věřitelka projevila přihláškou tou úmysl, požadovati od žalovaného také kvotu 25% z 55.051 M 84 pf. a že žalovaná firma byla proto oprávněna platiti jen 13.762 M 96 pf. a ne 25% z částky počítané v Kč podle kursu ze dne zahájení řízení. Naopak jest míti za to, že i přihláškou 55.051 M 84 pf. byla podle §u 14 přihlášena částka, přepočítaná podle kursu ze dne zahájení řízení na Kč, že žalující firma účastnila se vyrovnacího řízení částkou počítanou v Kč a že má nárok na 25% z této částky, takže žalovaný byl povinen zaplatiti jí těchto 25% v ujednaných splátkách ať již v Kč anebo v něm. měně, ale ve výši odpovídající příslušné částce počítané v Kč podle kursu v den placení. Je proto nutno zjistiti, jaká částka v Kč odpovídala v den zahájení řízení pohledávce přihlášené částkou 55.051 M 84 pf., a zda částky splacené žalující firmě žalovaným v něm. M. odpovídaly podle kursu v den placení částkám, jež měl žalovaný podle vyrovnání zaplatiti žalující firmě, vezme-li se za základ kvota vypočtená v Kč.

Čís. 6027.

K založení sudiště podle §u 99 j. n. stačí sice i nárok žalovaného vůči žalobci na vydání hmotných věcí (§§ 325—329 ex. ř.), avšak, je-li sporno, zda přísluší nárok právě vůči žalobci či vůči osobě třetí, nelze tuto otázku řešiti ve sporu o příslušnost. § 99 j. n. předpokládá jmění, které není závislým na osudu žalobního nároku.

(Rozh. ze dne 14. května 1926, R I 394/26.)

Žalobu tuzemské banky proti cizozemci (příslušníku říšskoněmckému), opřenou co do místní příslušnosti o § 99 j. n., soud první stolice k námitce místní nepřislušnosti odmítl. Rekursní soud zamítl námitku místní nepřislušnosti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Žalující banka domáhá se na žalovaném — bytem v Haagenu ve Vestfálsku — zaplacení 14.945 Kč, jakožto zápůjčky, kterou prý mu poskytl roku 1918 na upsané pokladniční poukázky VIII. rak. válečné půjčky 10.000 K nom. K odůvodnění příslušnosti dovolaného obchodního soudu v Praze tvrdila žalobkyně v žalobě, že pokladniční poukázky jsou u ní v uschování, že tedy má žalovaný u ní v Praze majetek po rozumu §u 99 j. n. Když však se zjistilo, že pokladniční poukázky jsou uloženy u Rakouského úvěrního ústavu pro obchod a živnosti ve Vídni, že tam byly přihlášeny k soupisu a že jsou opatřeny kontrolní značkou